

07-09-14

Bo Westman
0155 - 26 41 38

BESLUT

Datum

2001-12-14

Dnr

231-2552-2001

1(5)

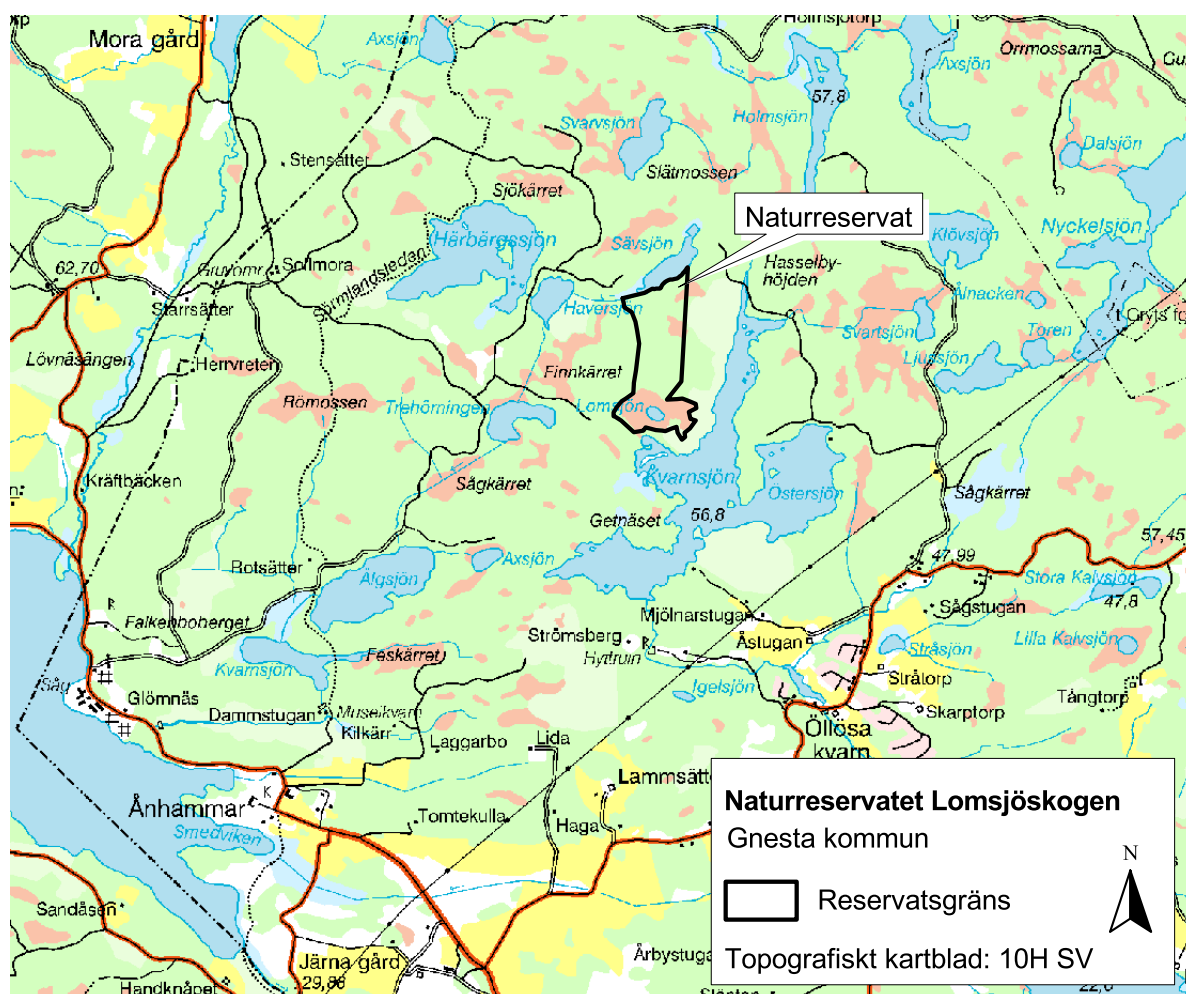
Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Lomsjökogen i Gnesta kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, samt nedan angivna reservatsföreskrifter och skötselplan, förklarar länsstyrelsen det område som markerats på bifogade beslutskarta (bilaga 1) som naturreservat.

Översiktskarta

Beskrivning av reservatet och skäl för beslut

Naturreseptatet Lomsjöskogen, beläget centralt på Mälarmården ca 3,5 km nordost om Ånhammars Säteri, utgörs av gammal barrskog och Lomsjön med omgivande myr. Topografin i området är förutom en brant i nordväst relativt flack med en högre belägen hällmarkstallskog i den centrala delen.

Direkt norr om Lomsjön reser sig en mäktig gammelskog sedan länge känd som det privat avsatta "Lomsjöreservatet" som utgörs av gammal naturskog där imponerande tallar, en del säkerligen över 300 år gamla, bildar ett övre skikt. Skogen är flerskiktad till följd av tidigare bränder och spår efter äldre bränder kan hittas i stubbar och gamla tallar. Under de senaste ca 100 åren har skogen utvecklats fritt från avverkningssingrepp eller bränder och granen har etablerat sig, och har idag ett betydande inslag. Här förekommer naturskogens många element och strukturer rikligt. Gamla grova träd liksom döda stående och liggande träd uppträder i stor mängd. Gamla, grova delvis förmultnade lågor (liggande döda träd) av gran utgör nya etableringsplatser för träd att växa upp. Skogen, framförallt tallen, är i det närmaste unik och utgör ett av länets bästa exempel på gammal orörd barrskog.

Norr om det gamla "Lomsjöreservatet" utbreder sig en barrblandskog med tydlig mosaikkaraktär där sumpskogspartier omväxlar med fastmark samt en centralt belägen höjdrygg. Gamla senvuxna träd liksom död ved i form av torrträd och lågor finns spridda i denna del. Någon gång i mitten av 1900-talet har viss gallring gjorts, men under senare decennier har skogen varit i stort sett opåverkad. Närmast Sävsjön i norr växer gammal tallskog som troligen uppkommit efter brand.

I söder ligger den lilla näringsfattiga Lomsjön vars omgivning utgörs av en tallbevuxen myr samt öppen våtmark av fattigkärrtyp. Hydrologin i och kring sjön är opåverkad från ingrepp och endast smärre plockhuggning har förekommit i den skogbevuxna delen.

En lång rad av gammelskogens växter och djur förekommer i området, en del mera kända såsom exempelvis spillkråkan och barrskogens orkidé knäroten, andra mera ovanliga såsom rosenticka, kortskäftad ärgspik och den lilla oansenliga vedtrappmossan.

Naturreseptatet Lomsjöskogen behöver skyddas främst för sina höga biologiska värden i form av gammal barrnaturskog och näringsfattig sjö med omgivande myr. Reservatet ingår som förslag till det ekologiska nätverket Natura 2000 inom den Europeiska Unionen.

Syfte

Syftet med reservatet är att:

- skydda och utveckla en unik gammal barrnaturskog
- bevara den biologiska mångfald som är knuten till reservatets naturtyper
- säkra gynnsam bevarandestatus för ett Natura 2000-område huvudsakligen bestående av naturtypen "västlig taiga" enligt EU's habitatdirektiv

Föreskrifter

För att trygga syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
3. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad
4. anordna upplag
5. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
6. avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älgdugare eller motsvarande
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
10. kalka eller gödsla mark eller vatten

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet
2. uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan
3. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon
2. tälta
3. elda
4. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar

6. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp
7. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs
8. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur med undantag för jakt med drivande/stötande hund eller för eftersök
9. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
10. bedriva lägerverksamhet
11. utan länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar

Med stöd av 3 § i förordningen (SFS 1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen anser att beslutet går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den kommunala översiktsplanen.

Ärendets handläggning

Genom initiativ av dåvarande jordbruksministern och ägaren till Ånhammars Säteri Bo von Stockenström avsattes den centrala delen av området i början av 1940-talet som ett så kallat privat reservat, d.v.s. ägaren beslöt sig för att på eget bevåg avstå från avverkningar inom området. Intresset och ansvaret för att bevara området orört övertogs sedan av sonen Anders von Stockenström. Området har på familjen von Stockenströms initiativ inventerats och beskrivits av flera skogsforskare genom åren. Nämnas bör skriften "Gamla och märkliga skogsområden på Ånhammar i Södermanland", F Aminoff och Bo von Stockenström, 1955 där "Lomsjöreservatet" omtalas och beskrivs.

De höga naturvärdena har även uppmärksamrats i Naturvårdsverkets landsomfattande urskogsinventering där området "Lomsjöreservatet", då p.g.a. sin ringa areal, ströks i den slutgiltiga redovisningen.

Inom ramen för skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering registrerades det tidigare kända "Lomsjöreservatet" samt i direkt anslutning till detta område ytterligare ca 10 ha som nyckelbiotop med höga naturvärden.

I samband med arbetet med det europeiska nätverket Natura 2000 kom länsstyrelsen överens med Ånhammars Säteri om den avgränsning av naturreservatet som nu är föreslagen.

Två remissinstanser har yttrat sig i ärendet. I båda fallen har man ställt sig positiv till beslutet varför några ändringar ej har införts.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. Därvid har närvarit landshövding Bo Holmberg, ordförande samt ledamöterna Greger Tidlund, Hans Ekström, Ingrid Fäldt, Viking Jonsson, Firat Nemrud, Birgitta Nilsson, Lotta Finstorp, Elina Linna, Sten E Karlsson, Kristina Malmnäs, Christina Andersson, Hélène Rheindorf, Iha Frykman och Gustaf Wachtmeister.

Bo Holmberg

Bo Westman

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Besvärshänvisning